

ОПШТИНА ТЕСЛИЋ

Буџет за грађане
2023.

УВОДНА РИЈЕЧ НАЧЕЛНИКА МИЛАНА МИЛИЧЕВИЋА

Драги грађани,

представљамо вам Буџет за грађане општине Теслић за 2023. годину и надамо се да ћете захваљујући овом документу имати јаснији увид како се прикупља и троши новац из буџета општине Теслић током 2023. године.

Овај документ смо први пут израдили за грађане у 2018. години и намјењен је свима који желе да се упознају са процедуром усвајања буџета и као начином расподеле прикупљених буџетских средстава.

Средства буџета општине Теслић су јавна средства, средства свих грађана општине Теслић и наша обавеза је да приближимо буџетску терминологију као и све процедуре које су прописане законом, а тичу се активности које се морају предузети како би се увојио Буџет у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске.

Наша обавеза је да буџет приближимо грађанима и да Ви као појединци дате свој допринос у креирању буџета како у фази његовог предлагања, тако и у фази праћења извршења, а све у циљу јачања повјерења грађана у локалну власт, као и укључивање грађана у доношење одлука на локалном нивоу.

Надамо се да ћемо на овај начин буџет учини приступачнијим и разумљивијим, те да ћемо вас активније укључити у буџетски процес, а што ће у будућности довести до квалитетнијег управљања нашом локалном заједницом.

Ваш начелник,

Милан Миличевић

ШТА ЈЕ БУЏЕТ ЗА ГРАЂАНЕ?

Буџет за грађане је поједностављен документ у виду брошуре са илустрацијама који показује поједине дијелове општинског буџета. То је извјештај за грађане, представљен у приступачнијем формату, писан једноставним језиком који је једноставније разумјети.

Годишњи буџет је обично веома комплексан документ који је тешко разумљив великом дијелу јавности и управо због тога Буџет за грађане треба помоћи грађанима да разумију буџет општине.

Буџет за грађане је намијењен свим грађанима који желе да буду обавјештени о плановима локалне заједнице за прикупљање и трошење новца и да прате реализацију постављених циљева.

Документом који је пред вама настојали смо да кроз табеле и графиконе прикажемо приходе, расходе, расподјелу средстава по пројектима, областима и сл.

Настојали смо да овим документом буде представљен Нацрт буџета у приступачном формату. У ту сврху смо користили једноставне термине које грађани могу разумјети. Циљ нам је да грађани буду информисани и да разумију буџет и буџетски процес, јер ако су грађани у стању да разумију буџет, онда могу остваривати лакше своја грађанска права.

БУЏЕТСКИ ПРОЦЕС И БУЏЕТСКИ КАЛЕНДАР

Буџет је једногодишњи документ који представља процјену буџетских средстава и буџетских издатака за једну фискалну годину, који припрема Начелник у сарадњи са општинским одјељењима а усваја Скупштина општине.

Активности у вези са припремом буџета почињу већ у јуну мјесецу када Министарство финансија Републике Српске објављује Документ оквирног буџета, а Одјељење за финансије на основу тог документа израђује Упуство буџетским корисницима за припрему буџета општине Теслић.

Након тога буџетски корисници достављају своје буџетске захтјеве у прописаној форми. У октобру мјесецу Општинска управа на основу прикупљених буџетских захтјева утврђује Нацрт буџета и доставља га Министарству финансија ради добијања препорука.

Нацрт буџета са добијеним препорукама се упућује на Скупштину гдје се приступа усвајању нацрта. Након што се нацрт буџета усвоји на Скупштини, упућује се на јавне расправе, те се тада израђује приједлог буџета који до краја децембра усваја Скупштина општине.

Испод смо приказали буџетски календар општине Теслић. Мјесеци који су обојени у црвено означавају мјесеце у којима се грађани активно могу укључити у буџетски процес.

Документ оквирног буџета је акт који је усвојила Влада Републике Српске и који садржи најзначајније пројекције и прогнозе прихода и расхода буџета за наредне три године и на њему се заснива припрема и израда буџета општине.

Графикон 1: Приказ буџетског календара, гдје су црвеном бојом наглашени мјесеци када се грађани могу укључити у креирање буџета уз објашњење како могу то да учине.

Јуни	Влада Републике Српске усваја Документ оквирног буџета и објављује га на интернет страници Владе РС.
Јули	Одјељење за финансије општине Теслић израђује и објављује Упутство буџетским корисницима за припрему буџета за наредну годину.
Август	Обављају се консултације између Одјељења за финансије и буџетских корисника у вези захтјева буџетских корисника и приоритета буџетске потрошње за израду буџета.
Септембар	Корисници буџета достављају буџетске захтјеве од стране буџетских корисника у Одјељење за финансије.
Октобар	Израда коначног нацрта буџета општине Теслић.
Новембар	Разматрање и усвајање нацрта буџета општине и његово достављање Министарству ради добијања препорука.
Новембар	Организују се јавне расправе. Примједбе и сугестије са јавних расправа се сумирају и евентуално уграђују у приједлог буџета општине Теслић.
Новембар	Израда приједлога буџета општине и његово достављање Министарству финансија за добијање сагласности.
Децембар	Скупштина општине Теслић усваја буџет након добијене сагласности од Министарства финансија. Индиректна могућност учешћа грађана путем амандманског дјеловања одборника.
Децембар	Одјељење за финансије доставља Министарству финансија усвојени Буџет заједно са Одлукама о усвајању и извршењу буџета.

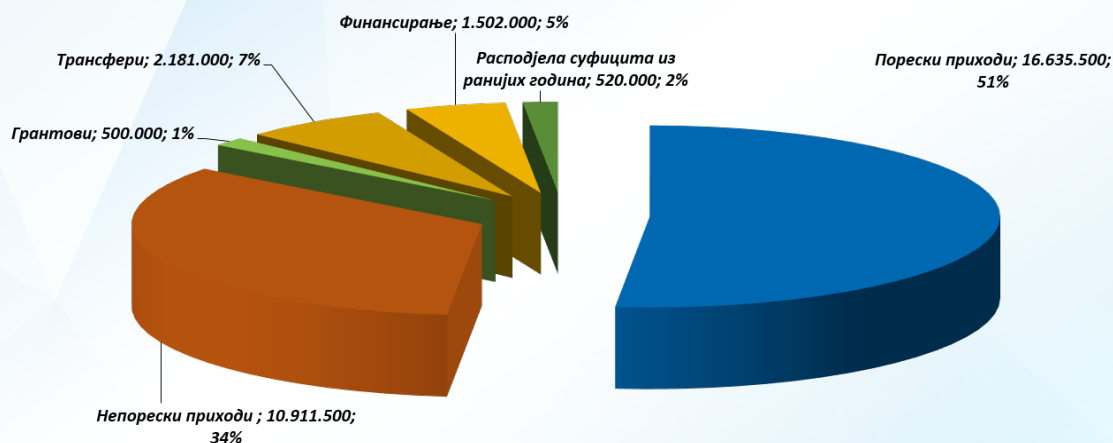
КАКО СЕ ПУНИ БУЏЕТ ОПШТИНЕ?

Скупштина општине Теслић је дана 27.12.2022 године усвојила Буџет општине Теслић за 2023. годину у износу од 32.250.000 КМ.

ПРИХОДИ

Приходе буџета чине:

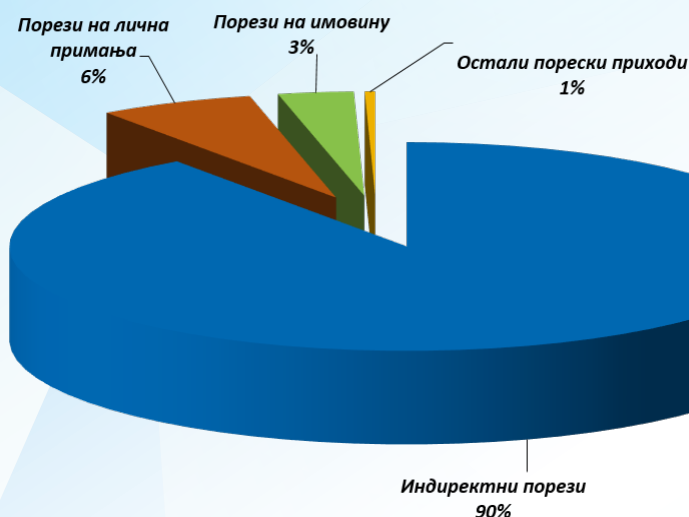
- Порески приходи 16.635.500 КМ
- Непорески приходи 10.911.500 КМ
- Грантови 5000.000 КМ
- Трансфери од Министарства финансија за социјалну заштиту 2.181.000 КМ
- Финансирање 1.502.000 КМ
- Расподјела суфицита из ранијих година 520.000 КМ

Приходи буџета у 2023.

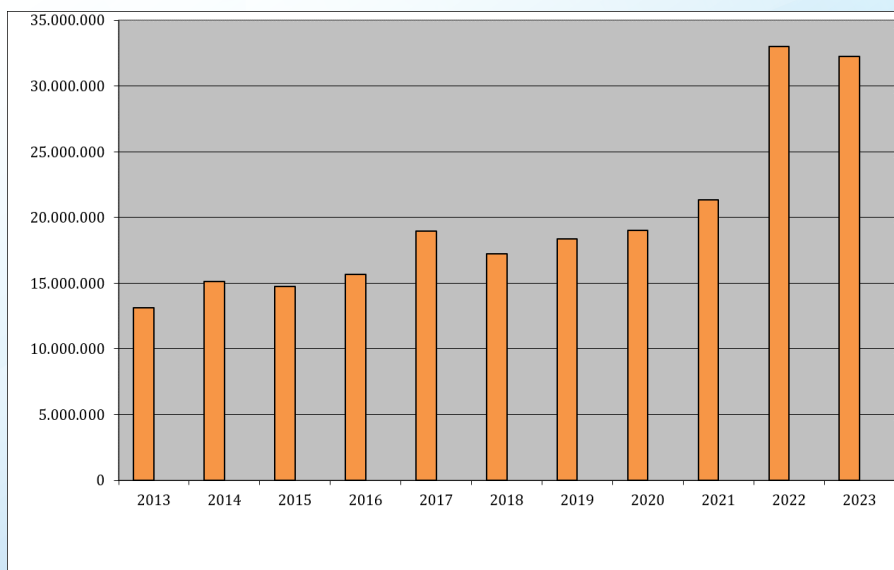
Укупна средства буџета општине Теслић планирана у 2023 години износе 32.250.000 КМ.

Порески приходи се највећим дијелом састоје од прихода од индиректних пореза, пореза на лична примања и пореза на имовину. На пореске приходе Општина нема директан утицај јер се они распоређују на вишим нивоима власти. Ова структура је приказана на графикону испод. У 2023. години средства по основу индиректних пореза су планирана у износу од 15.000.000 КМ, што је за 200.000 КМ више у односу на претходну годину.

Порески приходи буџета 2023.

Непореске приходе чине комуналне таксе, административне таксе, накнаде за уређење грађевинског земљишта, накнаде за ренту, накнаде за воду, накнаде за шуме, накнаде за финансирање заштите од пожара, приходи од давања у закуп објеката општине, властити приходи општине и буџетских корисника и други приходи. Овдје смо набројали оне који најзначајније учествују. На непореске приходе Општина има већи утицај и њихов прилив је прописан бројним одлукама Скупштине општине. Што се тиче структуре, непорески приходи учествују у укупним приходима са 33,80 %.

КАКО СЕ ТРОШЕ БУЏЕТСКА СРЕДСТВА?

Средства из буџета општине Теслић се издвајају за функционисање органа управе (плате и материјални трошкови општинске управе и одборника Скупштине општине), за финансирање општих друштвених потреба (чишћење улица, одвоз смећа, трошкови електричне енергије за јавну расвјету и поправка јавне расвјете, одржавање градске депоније, одржавање семафора), отплату кредитних задужења, финансирање културе и спорта (културне и спортске организације и манифестације, невладине организације), финансирање социјалне заштите, вјерских удружења, стипендија и борачке популације и капиталних инвестиција.

Расходи буџета у нлно.

КОЛИКО ИЗДВАЈАМО ЗА ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЈАВНЕ УПРАВЕ ТЕСЛИЋ?

За функционисање јавне управе у Буџету за 2023. је планирано 6.300.000 КМ.

Овдје су укључене плате и накнаде радника општинске управе, ватрогасаца, паркинг службе, радника Центра за социјални рад, радника дјечијег обданишта „Палчић“, радника културног центра, радника спортске дворане и туристичке организације, као и одборничке накнаде и комисије.

Такође су укључени и сви материјални трошкови (електрична енергија, телефонске и поштанске услуге, комуналне услуге, затим трошкови гријања, канцеларијског материјала).

КОЛИКО ИЗДВАЈАМО ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ?

За социјалну заштиту из буџета општине се планира издвајање 4.662.900 КМ и то највећи дио се издваја за социјалну заштиту путем Центра за социјални рад, а у складу са Законом о социјалној заштити. У оквиру ових издвајања финансирају се и помоћи појединцима за лијечење, накнаде за рођење трећег дјетета, вантјелесну оплодњу, превоз ученика основних школа, Црвени крст, борачку организацију и новчане помоћи борачкој популацији.

КОЛИКО ИЗДВАЈАМО ЗА СТИПЕНДИЈЕ И УЧЕНИКЕ?

За стипендије ће се из буџета издваја 380.000 КМ за финансирање 277 студената и 55 ученика. За превоз ученика основних школа се издваја 160.000 КМ.

КОЛИКО ИЗДВАЈАМО ЗА ПОДСТИЦАЈЕ У ПРИВРЕДИ И ПОЉОПРИВРЕДИ?

За подстицаје се планира издвајање 635.000 КМ и то за подстицаје у пољопривреди 350.000 КМ и за подстицаје у привреди за samozapošljavanje 250.000 КМ, подстицаји за вртиће 15.000 КМ и 20.000 за манифестације.

КОЛИКО ИЗДВАЈАМО ЗА КУЛТУРУ И СПОРТ?

За културу и спорт се из буџета планира издвојити 700.000 КМ, а средства ће се трошити за финансирање спортских клубова и манифестација, за рад удружења грађана, за финансирање Културног центра и бројних културних манифестација и туристичке организације.

ОПШТЕ ДРУШТВЕНЕ ПОТРЕБЕ

Општина обезбјеђује комуналне дјелатности и управљање објектима локалне инфраструктуре, како слиједи:

ВОДОСНАДБИЈЕВАЊЕ
И ОТПАДНЕ ВОДЕ

ПРИКУПЉАЊЕ И ОДВОЗ
ЧВРСТОГ ОТПАДА

ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНЕ
ЧИСТОЋЕ

ЛОКАЛНИ ПУТЕВИ
И МОСТОВИ

УЛИЧНА - ЈАВНА
РАСВЈЕТА

ЈАВНА ПАРКИРАЛИШТА

ПАРКОВИ, ЗЕЛЕНЕ
ПОВРШИНЕ

ЛОКАЛНИ ЈАВНИ
ПРЕВОЗ

Јавна расвјета градским, приградским и сеоским насељима 500.000 КМ

Заједничка комунална потрошња - јавна хигијена 500.000 КМ

Зимска служба 150.000 КМ

Поправка уличне расвјете и семафора 50.000 КМ

Текуће одржавање путева 650.000 КМ

КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

За капиталне инвестиције у буџету општине у 2023. години се планирају издвојити средства у износу од 3.560.100 КМ од чега ће највећи дио бити усмјерен у изградњу водоводне инфраструктуре.

ПОДАЦИ ЗА КОНТАКТ

Контакт телефон општинске управе:
Инфо пулт, контакт телефон: 053/411-500

Радно вријеме:
понедељак, сриједа, петак 7:00-15:00
уторак, четвртак 7:00-17:00